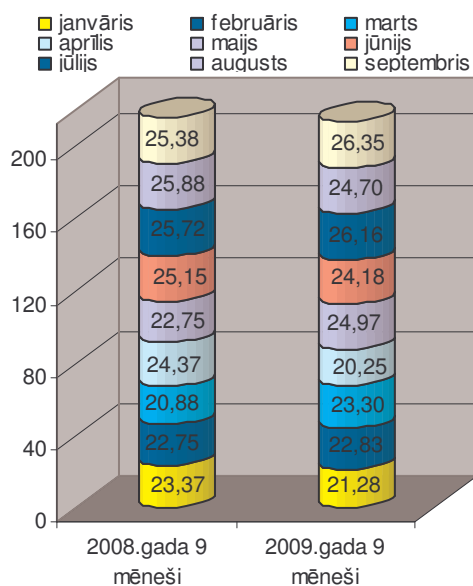

Naftas produktu (degvielas) aprīte 2009.gada 9 mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

(milj. Ls)

1.attēls

2009.gada deviņos mēnešos faktiskie akcīzes nodokļa ieņēmumi par naftas produktiem ir **Ls 214,03 milj.**, kas ir par Ls 2,21 milj. jeb **par 1% mazāk** kā 2008. gada deviņos mēnešos.

2009.gada deviņos mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, visvairāk akcīzes nodokļa ieņēmumi samazinājušies par dīzeļdegvielu (arī par marķēto dīzeļdegvielu) – kopumā par Ls 2,06 milj. jeb 2%, samazinājušies arī ieņēmumi par naftas gāzi - par Ls 0,26 milj. jeb 16%. Savukārt ieņēmumi par svinu nesaturošo benzīnu ir saglabājušies iepriekšējā gada līmenī, un būtiski palielinājušies ieņēmumi par degvielleļļu – par Ls 0,14 milj. jeb 63% (skatīt 1.pielikumu).

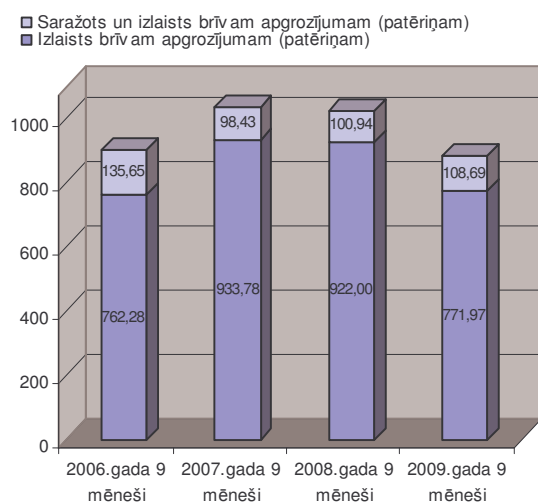
Akcīzes nodokļa ieņēmumus šī gada deviņos mēnešos ietekmēja:

- brīvam apgrozījumam patēriņam izlaistā naftas produktu apjoma izmaiņas – 2009.gada deviņos mēnešos brīvam apgrozījumam patēriņam izlaists par 14% mazāk naftas produktu kā 2008.gada attiecīgajā periodā;
- Nodrošinājuma valsts aģentūras (Valsts aģentūras „Materiālās rezerves”) patēriņam realizētā un savam patēriņam izmantotā dīzeļdegviela (6.0 tūkst. tonnas), kura brīvam apgrozījumam patēriņam izlaista un par kuru attiecīgi arī akcīzes nodoklis samaksāts vairākus gadus atpakaļ;
- brīvam apgrozījumam patēriņam izlaisto naftas produktu īpatsvara izmaiņas precēm ar būtiski atšķirīgām akcīzes nodokļa likmēm – salīdzinājumā ar 2008.gada attiecīgo periodu, 2009.gada deviņos mēnešos no 2% līdz 3% palielinājies degvielleļļas īpatsvars kopējā patēriņa struktūrā un attiecīgi no 60% līdz 57% samazinājies dīzeļdegvielas īpatsvars;
- akcīzes nodokļa likmju palielināšana – no 2009.gada 1.februāra svinu nesaturošam benzīnam (arī benzīna sajaukumiem ar etilspirtu) likme tika palielināta par 18%, dīzeļdegvielai (arī dīzeļdegvielas sajaukumiem ar biodīzeļdegvielu) par 21% un naftas gāzei, kas tiek izmantota par degvielu, par 3% (skatīt 2.pielikumu);
- biodegvielas un biodegvielas sajaukumu ar fosilo degvielu realizācija - sākot ar 2009.gada augustu Latvijā ir uzsākta biodegvielas (bioetanolis un biodīzeļdegviela) pievienošana degvielai, kā obligātā normatīvo aktu prasība biodegvielas patēriņa veicināšanai, un degvielai, kurai akcīzes preču noliktavās Latvijā ir pievienota biodegviela, tiek piemērota samazināta akcīzes nodokļa likme.

2. Naftas produktu (degvielas) izlaišana brīvam apgrozījumam (patēriņam)

2009.gada 30.septembrī komersantiem Latvijā bija 73 spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavas turētāja darbībai un 4 spēkā esošas licences apstiprināta tirgotāja darbībai, kurās norādītais akcīzes preču veids ir naftas produkti un/vai biodegviela.

Naftas produktu (degvielas) izlaišana brīvam apgrozījumam (patēriņam)(tūkst. tonnas) 2.attēls

2009.gada deviņos mēnešos kopumā izlaisti brīvam apgrozījumam patēriņam Latvijā naftas produkti (degviela) **880,66 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 142,29 tūkst. tonnām jeb par **14% mazāk** kā 2008.gada attiecīgajā periodā (skatīt 3.pielikuma 1.tabulu).

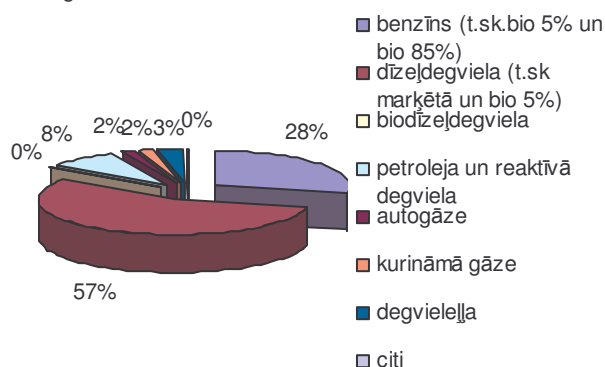
2009.gada deviņos mēnešos samazinājies gan brīvam apgrozījumam patēriņam Latvijā izlaistās dīzeļdegvielas apjoms – par 112,31 tūkst. tonnām jeb 18%, gan benzīna – par 38,58 tūkst tonnām jeb 13%, gan autogāzes – par 3,44 tūkst tonnām jeb 19%, savukārt, ievērojami

palielinājies (par 9,44 tūkst tonnām jeb 52 %) brīvam apgrozījumam patēriņam Latvijā izlaistās degvielas apjoms, pieaudzis arī petrolejas (ieskaitot reaktīvo degvielu) apjoms (par 4,65 tūkst tonnām jeb 7%) (skatīt 3.pielikuma 1.tabulu).

Kopumā **2009.gada 9 mēnešos** akcīzes preču noliktavās saražoti (sajaukti, marķēti, apstrādāti, pārstrādāti, safasēti) naftas produkti **162,0** tūkst tonnu apjomā, kas ir par 21,55 tūkst. tonnām jeb 12 % mazāk kā 2008.gada deviņos mēnešos (skatīt 3.pielikuma 1.1.tabulu).

Jāatzīmē, ka akcīzes preču noliktavās ir uzsākta bioetanola un biodīzeļdegvielas pievienošana degvielai, jo saskaņā 2009.gada 25.jūnijā veiktajiem grozījumiem Ministru kabineta 2000.gada 26.septembra noteikumos Nr.332 „Noteikumi par benzīna un dīzeļdegvielas atbilstības novērtēšanu”, sākot ar 2009.gada 1.oktobri Latvijā atļauts realizēt 95 markas bezsvina benzīnu tikai tad, ja pievienotā bioetanola saturs ir 4,5-5 tilpumprocenti, un dīzeļdegvielu (izņemot arktiskos un bargos ziemas apstākļos izmantojamu) tikai ar biodīzeļdegvielas saturu 4,5-5 tilpumprocenti no kopējā produkta daudzuma.

Patēriņam izlaisto naftas produktu struktūra 2009.gada 9 mēneši 3.attēls

2009.gada 9 mēnešos kopējā brīvam apgrozījumam izlaisto naftas produktu struktūrā **57%** sastāda **dīzeļdegviela**, tai skaitā arī marķētā dīzeļdegviela un biodīzeļdegviela (iepriekšējā gada attiecīgajā periodā – 60%), **28% benzīns**, tai skaitā arī biobenzīns (iepriekšējā gada attiecīgajā periodā – 28 %), **3% degviellejla** (iepriekšējā gada attiecīgajā periodā – 2%), **8% petroleja** (iepriekšējā gada attiecīgajā

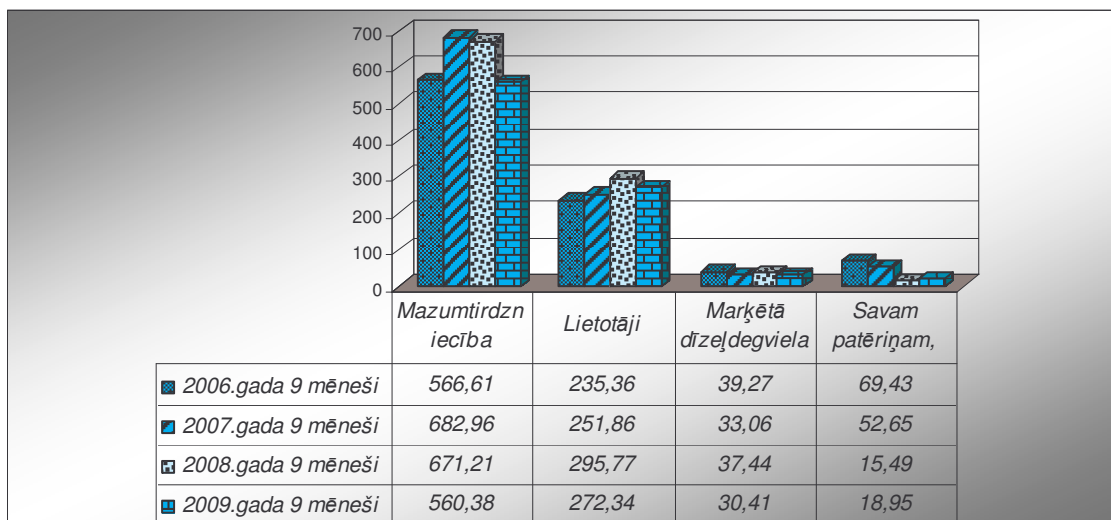
periodā – 7%), **2% autogāze** (iepriekšējā gada attiecīgajā periodā – 2%), **2% gāze kurināmais** (t.sk. fasēta) un citi naftas produkti (iepriekšējā pagājušā gada attiecīgajā periodā – 2%) (skat.3.pielikuma 1.tabulu un 3.attēlu).

Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc 2009.gada 9 mēnešos brīvam apgrozījumam patēriņam Latvijā izlaistā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti 4.pielikumā.

3. Naftas produktu (degvielas) patēriņš

(tūkst. tonnas)

4.attēls

2009.gada deviņos mēnešos kopumā patēriņam realizēti un savam patēriņam izmantoti naftas produkti (degviela) **882,07 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 137,84 tūkst. tonnām jeb **par 14% mazāk** kā 2008.gada attiecīgajā periodā (skatīt 3.pielikuma 2.tabulu). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, samazinājies visu naftas produktu veidu, izņemot petroleju un degvielaļļu, patēriņam realizētais apjoms.

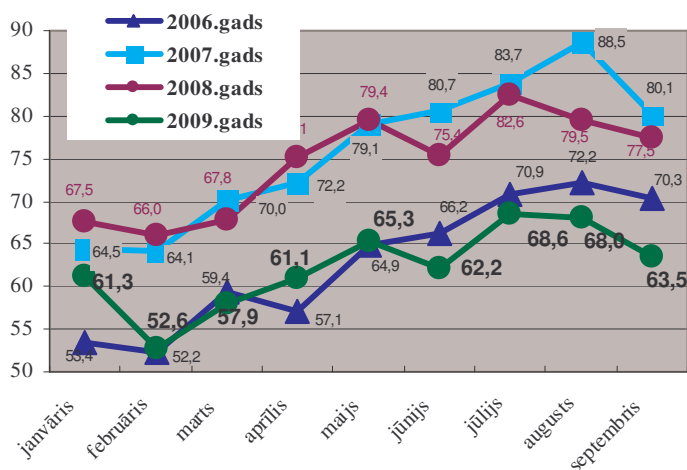
3.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

2009.gada 30.septembrī 172 komersantiem bija spēkā esoša licence naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai.

Naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnās)

5.attēls

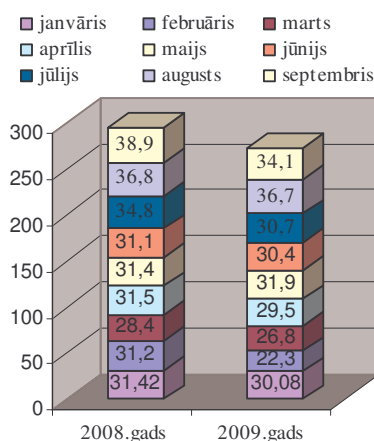

2009.gada 9 mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **560,38 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 110,83 tūkst. tonnām jeb 17% mazāk kā 2008.gada attiecīgajā periodā. 2009.gada 9 mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, visvairāk **samazinājies** mazumtirdzniecībā realizētās dīzeļdegvielas apjoms (par 69,48 tūkst. tonnām jeb 19%) (skatīt 3. pielikuma 2.1. tabulu).

2009.gada 9 mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, par 37,9 tūkst. tonnām jeb 13% samazinājies arī mazumtirdzniecībā realizētā benzīna un par 2,93 tūkst. tonnām jeb 18% realizētās naftas gāzes, kuru izmanto par degvielu, daudzums (skatīt 3. pielikuma 2.1. tabulu).

4.pielikumā uzskaitīti piecpadsmit lielākie komersanti pēc 2009.gada 9 mēnešos mazumtirdzniecībā realizētā degvielas apjoma.

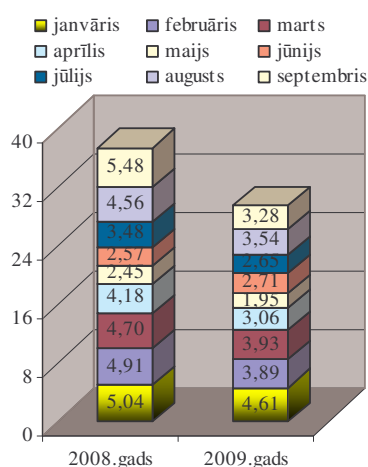
3.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem (tūkst. tonnās) 6.attēls

2009.gada deviņos mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **272,34 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 23,43 tūkst. tonnām jeb **8% mazāk** kā 2008.gada attiecīgajā periodā (skatīt 3.pielikuma 2.2. tabulu).

2009.gada 9 mēnešos, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, ievērojami samazinājies gandrīz visu naftas produktu veidu realizācijas apjoms lietotājiem, izņemot petroleju, kuras realizācijas apjoms pieaudzis par 7%.

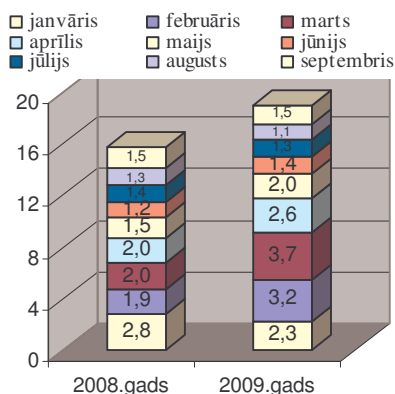
3.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija (tūkst. tonnās) 7.attēls

2009.gada deviņos mēnešos kopumā realizētas **30,41 tūkst. tonnas** marķētās dīzeļdegvielas, kas ir par 7,04 tūkst. tonnām jeb **19% mazāk** kā 2008.gada attiecīgajā periodā (skatīt 3.pielikuma 2.3. tabulu).

2009. gada 9 mēnešos, salīdzinājumā ar 2008.gada attiecīgo periodu, samazinājusies iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas realizācija visām iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas patērētāju grupām (skatīt 3.pielikuma 2.3.tabulu).

3.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem (tūkst tonnas) 8.attēls

2009.gada deviņos mēnešos kopumā savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču ražošanai) izmantoti naftas produkti **18,95 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 3,46 tūkst. tonnām jeb **22% vairāk** kā 2008.gada attiecīgajā periodā. Par 5,75 tūkst. tonnām pieaudzis jeb vairāk kā divkārt pieaudzis savam patēriņam izmantotās degvielleļļas apjoms, bet samazinājies visu pārējo naftas produktu veidu savam patēriņam un citiem mērķiem izmantotais apjoms (skatīt 3.pielikuma 2.4. tabulu).

4. Naftas produktu vairumtirdzniecība

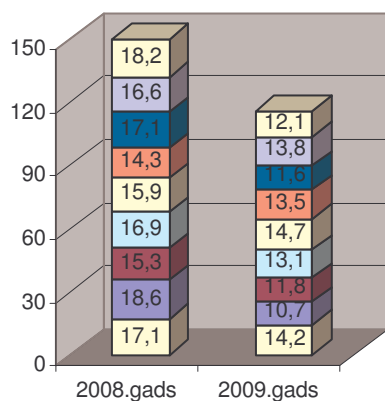
2009.gada 30.septembrī 32 komersantiem bija spēkā esoša licence naftas produktu (degvielas) vairumtirdzniecībai.

Naftas produktu (degvielas) realizācija vairumtirdzniecībā

(tūkst. tonnas)

9.attēls

□ janvāris □ februāris □ marts
 □ aprīlis □ maijs □ jūnijs
 ■ jūlijs □ augusts □ septembris

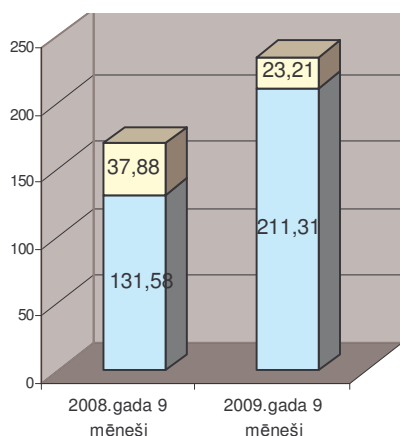
2009.gada deviņos mēnešos, izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus, kopumā realizēts **115,59 tūkst. tonnu** naftas produktu (degvielas), kas ir par 34,53 tūkst. tonnām jeb par 23% mazāk kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. 88 % no kopējā naftas produktu daudzuma, kas realizēts izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus veido dīzeļdegviela (*skatīt 3.pielikuma 3.tabulu*).

5. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas)

10.attēls

□ nosūtīts citai ES dalībvalstij □ nosūtīts eksportam

2009.gada deviņos mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā **234,52 tūkst. tonnu** apjomā, tai skaitā 211,31 tūkst. tonnas nosūtītas citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un 23,21 tūkst. tonnas izvestas no akcīzes preču noliktavām to tālākai izvešanai uz ārvalsti, kas nav dalībvalsts.

2009.gada 9 mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, nosūtījuši par 65,07 tūkst tonnām jeb 38% vairāk naftas produktu nekā 2008.gada attiecīgajā periodā (*skatīt 3.pielikuma*

4.tabulu).

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.